

TOIMINTAKERTOMUS 2024-2025

Kausi: 1.5.2024-30.4.2025

Hormajärvi-valokuvakilpailun voittajakuvan otti Marina Merne-Grafström

Hallitus ja tilintarkastajat

Nimi	Tehtävä
Anna-Stiina Heiskanen	Puheenjohtaja
Marja Haonperä	Varsinainen jäsen
Juhani Kumpulainen	Varsinainen jäsen
Jukka Palmgren	Varsinainen jäsen (taloudenhoitaja)
Riikka Ventelä	Varsinainen jäsen
Riku Auvinen	Varajäsen
Pasi Harju	Varajäsen
Reija Pirhonen	Varajäsen
Tiina Tähkäpää	Varajäsen (sihteeri)

Yhdistyksen tilintarkastaja on Paul Packalén / varalla Erkki Tuominen.
Yhdistyksen taloudenhoitajaksi valittiin Juhani Kumpulainen ja sihteeriksi Tiina Tähkäpää.

Hallitus on kokoontunut kauden 1.5.2024-30.4.2025 aikana 4 kertaa.

Jäsenistö ja jäsenmaksut

Yhdistyksen jäsenrekisterissä on toimintakauden päättyessä noin 170 jäsenmaksun maksanutta jäsentä. Jäsenrekisterissä on 214 yhteystietoa jäsenistölle. Vuosikokouksen vahvistama jäsenmaksu oli 50 €. Jäsenkirjeitä on lähetetty toimintakauden aikana **4** kappaletta (heinäkuussa ja joulukuussa 2024, sekä maaliskuussa ja huhtikuussa 2025). Jäsenkirjeet ovat luettavissa yhdistyksen www-sivuilla.

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen tulorahoitus koostui jäsenmaksuista, vesienhoitomaksuista ja lahjoituksista sekä tukituotteiden myynnistä.

Hormajärvi-yhdistys haki syksyllä 2024 valtionavustusta Uudenmaan ELY-keskuksesta **Hormajärven sisäinen kuormitus ja kalasto-hankkeeseen** vuodelle 2025-2026. Haettua summaa ei myönnetty ja hankesuunnitelma piti muuttaa. Sisäisen kuormituksen mittaukset ja haukikosteikot jätettiin pois. Hankkeen toimenpiteet kohdistetaan sen sijaan seuraavan läntisen syvänteen happitilanteen seurantaan sekä järven tilan arviointiin sekä jo rakennettujen virtaumahidasteiden ja kosteikkojen kunnostamiseen ravinteiden huuhtoutumisen vähentämiseksi.

Yhdistyksen toiminta

Hormajärven happi- ja ravinnetilanteen seuranta

- Hormajärven syvänteen happi- ja ravinnetilanteen näytteenottoja v. 2024 tehtiin: Kansallisen vesistöseurannan osana (Eurofins) läntisen altaan syvänteellä kolmesti (3 kertaa): maaliskuussa, elokuussa ja lokakuussa. Hiidenlahdella ei otettu v. 2024 näytteitä. LUVY:n vesistö- ja kala-asiantuntija Jussi Vesterinen raportoi v. 2024 seurantatulokset Hormajärvi-yhdistykselle (toukokuussa 2025).
- Hormajärven länsisyvänteen pintaveden tila on jatkunut hyvänä/erinomaisena edellisvuosien tapaan. Alusveden fosforipitoisuuksien kehityksessä on nähtävissä vuosien välistä, säästä ja sen myötä kerrostuneisuudesta riippuvaa vaihtelua.
- Johtopäätös on, että syväveden hapetukselle ei ole länsisyvänteellä tarvetta, koska ravinnerikas alusvesi ei pääse kerrostuneisuuden vuoksi vaikuttamaan pintaveteen kasvukauden aikana.
- Hormajärvellä kannattaa edelleen jatkaa ulkoisen ravinnekuormituksen vähentämistä.

Vesikasvien poisto Lampilahdella

- Lampilahdella kelluslehtiset vesikasvit peittivät tiheällä kasvustolla koko vesialueen, ja niistä oli huomattavaa haittaa virkistyskäytölle. Yhdistys sai testamenttilahjoituksen v. 2022 Lampilahden kunnostamiseksi. Lampilahden kunnostus jatkui jäljellä olevilla testamenttivaroilla vuonna 2024. Elokuussa 2024 tehtiin vesikasvien niitto.
- Asukkaat osallistuivat aktiivisesti hankkeen suunnitteluun ja talkoisiin. Yhdistyksen hallituksen jäsen ja Lampilahden ranta-asukas Marja Haonperä koordinoi ja organisoi kunnostusprojektin.

Selvitetty Haukikosteikkojen toteuttamismahdollisuuksia

- Haukikosteikkojen kunnostaminen ja rakentaminen järvien ranta-alueille on yksi vesiekosysteemien parantamisen ja ennallistamisen mahdollisuuksista
- Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY) teki Hormajärvi-yhdistyksen tilauksesta 2023 kevätkartoituksen haukien kutuaikaan.
- Syksyllä 2024 todettiin että haukikosteikon rakentamiseen ei ole tarvetta koska se ei kuitenkaan olennaisesti lisäsi hauen lisääntymistä. Järvellä on riittävästi haukia eli niillä on jo luontaisesti hyviä kutupaikkoja. Sen sijaan kannattaa parantaa ja kunnostaa aiemmin rakennettu Jantoniementien kosteikko ravinteiden pidättymisen edistämiseksi.

Kosteikot

- Kosteikot pidättävät ja poistavat maa- ja metsätalousalueilta tulevia ravinteita. Suot ja rantaniityt, sekä tulvaniityt ja luhdet ovat luontaisia kosteikkoja, joiden merkitys valumavesien puhdistamiselle on merkittävä. Lisäksi ne ovat luontaisia monimuotoisuuden 'hot-spotteja', joilla on rikas kasvilajisto ja sitä myötä hyönteisiä, lintuja ja nisäkkäitä. Soiden ennallistaminen auttaa myös vesistöjen tilan parantamiseen.

- Hormajärven valuma-alueelle on rakennettu 30 vuoden aikana 3 kosteikko: Mustalahden (Jantoniementien) kosteikko, 1996; Paloniemen kosteikko, 2008; Koivulan kosteikko, 2018; sekä 4 kpl virtaama hidasteita ojiin: Pöyryn ojan patokunnostus, 2006; Grönskogin ojan hidastusaltaat, 2009; Hiidenkartanon ojan hidastusallas, 2007; Talvian ojan virtaama hidasteet, 2017; Nämä kaikki kaipaavat mahdollisesti huoltoa ja kunnostamista, jotta ne toimisivat toivotusti ravinteita pidättäen ja poistaen. Lisäksi Hormajärvi-yhdistys on teettänyt kartoituksen mahdollisista lisäkosteikkojen rakentamispaidoista¹.
- LUVYn kosteikkoasiantuntija kävi tarkistamassa Koivulan 2018 rakennetun kosteikon kuntoa ja arvioi, että sitä ei ole vielä tarve kunnostaa.
- Jantoniementien kosteikon suunnittelu eteni seuraavasti: Maaliskuussa yhdistyksen hallituksen jäsenet kävivät tutustumassa yhdistyksen ja maanomistajan vuonna 1997 rakentamaan kosteikkoon ja Mustalahteen laskevaan ojaan rakentamaan patoon. Maanomistaja suhtautui positiivisesti kosteikon ja padon parannussuunnitelman tekoon. Tämän jälkeen yhdistyksen hallitus antoi LUVYlle tehtäväksi laatia suunnitelma kosteikon parantamisesta ja padon korjaamisesta. Suunnitelman valmistuttua se hyväksytetään maanomistajalla. Kun hyväksyntä saatu, haetaan hankkeelle rahoitus ja tavoitteena on saada kosteikko ja pato kunnostettua mahdollisuuksien mukaan vuoden 2026 aikana.

Kalasto

- Hormajärvellä on hoitokalastettu vuosina 2006-2019. Hoitokalastuksen vaikutuksia järven kalakannan rakenteeseen selvitettiin verkkokoekalastuksella kesällä 2020. (lisää tietoa www.hormajarvi/ Järven tila: Tutkimustuloksia²). Hoitokalastusta ei ole jatkettu.
- Sen sijaan tehtiin yhdistyksen jäsenille suunnattu hoitokalastus-katiskoien hankinta omatoimisen hoitokalastuksen edistämiseksi. Katiskoja hankittiin 50 kappaletta ja niitä on annettu jäsenmaksunsa maksaneille ilmaiseksi varausjärjestyksessä.

Tiedotus ja markkinointi

- Marraskuussa 2024 julkaistiin kaikille avoin instagram-**valokuvakilpailu** #hormakuva2025. Kilpailuun osallistui noin 70 kuvaa. Palkinnot lahjoitti Lohjalainen yritys Bonne Juomat Oy. Voittajat julkaistiin helmikuussa 2025 ja voittajakuvan on ottanut Marina Merne-Grafström. Kunniainninnat saivat Pauliina Hyvönen ja Jesse Kainulainen. Kuvat ovat nähtävissä instagramissa.
- **10 teesiä Hormajärven puolesta**: yhdistyksen [www-sivuilla](http://www.sivuilla), facebookissa ja instagramissa julkaistiin kevään aikana yksittäin Mato Valtosen vuonna 2010 kesäjuhlassa esittämät ja nyt päivitetyt 10 teesiä Hormajärven puolesta. Teeseistä tehtiin myös julistetaulu, jota voi etukäteen tilata.
- **Hormajärvi-biisi**: edistääkseen nuorten kiinnostusta järven suojeluun yhdistys tilasi lohjalaiselta rap-artisti ADIVAlta (Joni Korhonen) Hormajärvi-

¹ https://luvy.fi/wp-content/uploads/Julkaisu-19_2021_Hormajarven-vesistokunnostus-2020%E2%80%932022-hankkeen-loppuraportti.pdf

² http://31.217.192.104/~hormajar/wp-content/uploads/2021/07/Hormajarven_koekalastus_2020.pdf

aiheisen kappaleen. Videon toteutti lohjalainen Peter Kavonius. Kappale julkaistiin yhdistyksen YouTube-kanavalla ja Spotifyssa. Biisistä tehtiin myös pieni 50 kpl CD-painos. Lisäksi kappaleen sanoista tehtiin julistetaulu.

- Lanseerattiin **yritysjäsenyys**, jonka avulla yrityksillä on mahdollisuus tukea toimintaa ja saada näkyvyyttä yhdistyksen kanavissa
- Yhdistys teetti **ilmoituskylttejä Hormajärven veneilyn nopeusrajoituksesta** (10 km/t) 6kpl laitettavaksi teiden varsille ja veneenlaskupaikkojen lähetyville (Humppilanniemi, Talvia, Jantoniementie ja Hiidensaaren venepaikka, Karnaistentien jäteasema sekä 1 kpl varalle).
- **Hormajärvi yhdistyksen verkkosivut www.hormajärvi.fi** ovat tarkoitettu pysyvän tiedon jakamiseen ja säilytykseen. Sieltä löytyy mm. tuloksia, raportteja ja yhdistyksen yhteystiedot. Sivuille avattiin Ajankohtaista-osio, jossa julkaistaan artikkeleita järveen liittyvistä asioista.
- Hormajärvi-yhdistys on **tiedottanut ajankohtaisista asioista ja tapahtumista** pääsääntöisesti **facebook**-sivulla facebook.com/hormajarvi sekä Hormajärvi-yhdistyksen syksyllä 2024 avatulla instagram-tilillä.

Muuta toimintaa

- Hormajärvi-yhdistyksen **vuosikokous** järjestettiin Koivulan kartanolla, Karnaistentie 261, 08350 Lohja, lauantaina 27.7.2024. Kokousta edelsi Heikki Hanhimäen esitelmä: *"Hovi, Wilhemsdal, Koivula – Perintö vuosisatojen takaa"*, sekä Anna-Stiina Heiskasen esitys: *"Hormajärven tila ja toimenpiteet viime vuosina"*. Duo Silvennoinen soitti lounasmusiikkia.
- Yhdistys on seurannut **sinilevien** esiintymistä Hormajärven läntisellä altaalla ja tiedottanut havainnoista valtakunnallisen sinileväseurannan sivuilla Järvi & Meri Wikissä, sekä yhdistyksen facebook-sivuilla, alkaen vuodesta 2008.
- Sinilevää oli runsaasti jo ennen juhannusta kesäkuussa 2024. Kevään runsaat pintavalunnat ja vesien nopea lämpeneminen suosivat poikkeuksellista sinilevien kasvua. Vastaavaa sinilevien kukintoa kesäkuun alkupuolella ei ole havaittu n. 15 vuotta jatkuneen Hormajärven sinileväseurannan aikana.
- Kaikki havainnot vuosina 2008-2024:
[https://www.jarviwiki.fi/wiki/Hormaj%C3%A4rvi_\(23.025.1.001\)/Valtakunnallinen_sinilev%C3%A4seuranta_\(Humppilanniemi\)](https://www.jarviwiki.fi/wiki/Hormaj%C3%A4rvi_(23.025.1.001)/Valtakunnallinen_sinilev%C3%A4seuranta_(Humppilanniemi))
- Haitallinen vieraslaji Isosorsimo havaittiin kesällä 2025 Mustalahdella pienellä alueella ja kasvusto hävitettiin.

Kiitokset

Yhteistyö Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö ry:n (LUVY), Uudenmaan ELY-keskuksen ja yksityisten maa- ja vesialueiden omistajien kanssa on jatkunut hyvänä.

Yhdistys kiittää kaikkia yhteistyötahoja, erityisesti ADIVA (Joni Korhonen), Peter Kavonius, Jesse Kainulainen ja Mato Valtonen, Bonne Juomat Oy, Fishnet Oy, Pikkalan kaislanleikkuu Oy ja Lohjan kopio sekä yksityisiä henkilöitä monipuolisesta avusta ja panoksesta järven hyväksi.